

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY
2014. február 22.

12. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra

I.

45 pont

Írj értekezést *Költői játék(ok) és ars poeticák; játék és világteremtés a klasszikus modern lírában* címmel a következő versek és olvasmányélményeid alapján!

Kosztolányi Dezső:

A játék

A játék
Az különös.
Gömbölyű és gyönyörű
csodaszép és csodajó,
nyitható és csukható,
gomb és gömb és gyöngy, gyűrű.
Bűvös kulcs és gyertya lángja,
színes árnyék, ördöglámpa.
Játszom ennen-életemmel,
bűvöcskázom minden árnyal,
a padlással, a szobákkal,
a fénnel, mely tovaszárnyal,
a tükörrel fényt hajítok
a homoknak, a bokornak,
s a nap – óriás aranypéznz –
hirtelen ölembe roskad.
Játszom két színes szememmel,
a két kedves, pici kézzel,
játszom játszó önmagammal,
a kisgyermek is játékszer.
Játszom én és táncolok,
látszom én, mint sok dolog.
Látszom fénybe és tükörbe,
játszom egyre, körbe-körbe.
Játszom én és néha este
fölkelek,
s játszom, hogy akik alusznak,
gyerekek.
(A szegény kisgyermek panaszaival –
részlet)

Tóth Árpád:

Rímes, furcsa játék

Szeszélyes, bús ajándék
E rímes, furcsa játék,
Ó, zokog, bár negédes –
Fogadd szivedbe, édes!
Mert csupa szívbe vert seb
Vérszínezi e verset,
Mint halvány őszi rózsza
Szirmát az őszi rozsdza.
De lásd, egyebem nincsen,
Se birtokom, se kincsem,
Nem adhatok tenéked,
Csak ily borús zenéket.
Szebb volna büszke kastély
Termén egy fényes estély,
Vagy lány keréken zajló
Kocsidba drága pejló...
Vagy elrobajló fülke
Ringó pamlagján dűlve
Elnézni, merre foszlott
A sok távíró-oszlop...
Vagy úzni falka fürtjét,
Hallani hallali kürtjét,
Míg elfakul porosra
A frakk vidám pirossa...

Vagy tán az volna szebb lét:
Nézni istennők keblét,
Hol antik ívek árnyán
Mereng sok régi márvány...

Vagy Svájcban lenni vendég:
Csodálni naplementét,
Vagy vinne halk fedélzet,
Hol a banános dél szebb...

Ó, mind e rím mi kába,
Ó, mind e vágy hiába,
Nekünk, két árva rabnak,
Csak sóhajok maradnak...

De hallgasd most e verset,
E torz kedvvel kevertet,
Zsongítson furcsa hangja,
Mint füstös képü banda:

Itt flóta, okarína
S hegedük soka rí ma,
Száz hangszer, minden rím
más,
S vén bánatom a primás.

Ízzék a dal duhajjá,
Csattanjon vad csuhajjá,
Majd haljon el sohajtón,
Fejem öledbe hajtom.

Csönd. Ajkaim lezárva.
Ringass: árva az árvát,
Így, sírj csak, rámhajolva,
Meghalni volna jó ma...

II.

45 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi szövegrészletet, majd folytasd a novellát impresszionista stílusú leírással vagy realista környezetrajzzal!

„Amikor Esti Kornél 1903-ban az érettségén praeclare maturus lett, édesapja szabad választás elé állította: vagy megveszi neki azt a gyönyörű kerékpárt, melyre már régóta áhítozott, vagy pedig kezébe adja a pénzt, százhusz koronát s azon oda utazhat, ahova kedve tartja.

Ő az utóbbi mellett döntött. De nem kis habozás és lelkitusa után.”

(Kosztolányi Dezső: *Esti Kornél*)

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont